

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

BAREND UBBINKWEG

TE DOESBURG

Ecologie

Rapportage quickscan flora en fauna

Barend Ubbinkweg te Doesburg

Opdrachtgever	Waterschap Rijn en IJssel Liemersweg 2 7006 GG Doetinchem
Rapportnummer	4268.003
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	9 juni 2017
Vestiging	Gelderland Fabriekstraat 19c 7005 AP Doetinchem 0314 - 365150 doetinchem@econsultancy.nl
Opsteller	ing. K. Wopereis
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	ing. E.R. Witter
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	5
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	6
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	7
	4.1 Zorgplicht	7
	4.2 Soortenbescherming	7
	4.3 Gebiedenbescherming	8
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
	5.1 Vogels	9
	5.2 Vleermuizen	10
	5.3 Overige zoogdieren	11
	5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	12
	5.5 Ongewervelden	14
	5.6 Vaatplanten	14
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	15
	6.1 Broedvogels	15
	6.2 Vleermuizen	15
	6.3 Algemene grondgebonden zoogdieren	16
	6.4 Otter	16
	6.5 Amfibieën	16
	6.6 Ringslang	17
	6.7 Vissen	17
	6.8 Overige soort(groep)en	17
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	18
	7.1 Natura 2000	18
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	19
8	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	20

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
 Bijlage 2 verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Waterschap Rijn en IJssel opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna ter plaatse van de Barend Ubbinkweg te Doesburg.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen aanleg van een vistrap.

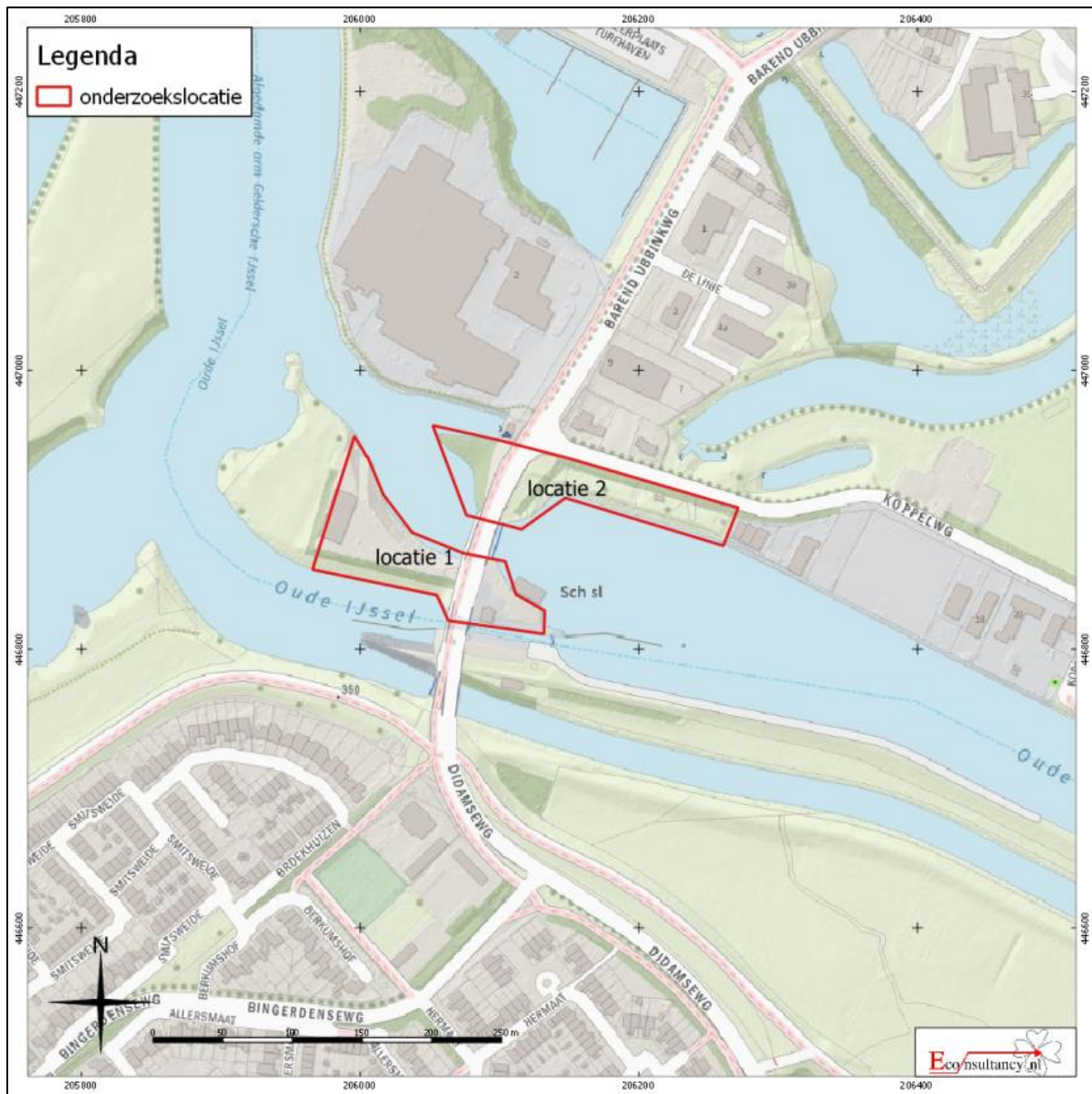
De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000 gebieden, die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

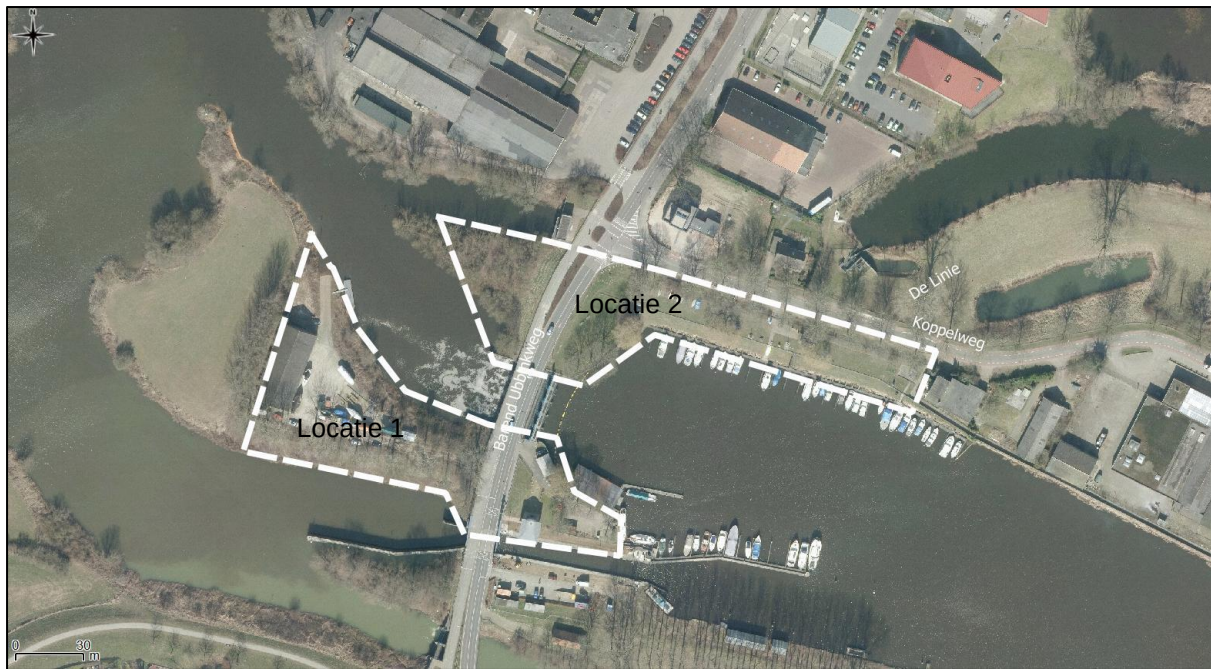
2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie betreft twee deellocaties gelegen aan de Barend Ubbinkweg, binnen de bebouwde kom van Doesburg (zie figuur 1). De beide deellocatie hebben een totale oppervlakte van circa 16.200 m².

Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie, 2 deellocaties.

Beide deellocaties zijn gelegen ter plaatse van de Oude IJssel, in het uitmondingsgebied van de ten westen gelegen IJssel. In figuur 2 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven.

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

Locatie 1

Het westelijke deel van deellocatie 1 bestaat uit een terreindeel behorende tot een botenwerkplaats. Het meest westelijke deel is bebouwd met een (reparatie) loods. De loods is opgebouwd uit plaatmateriaal en voorzien golfplaten. Rond de loods is verharding aanwezig en zijn boten gestald. Ter plaatse van de toerit tot het terrein zijn bomen aanwezig waaronder enkele essen, eiken en een rij populieren. Tot de onderzoekslocatie behoren eveneens de ter plaatse aanwezige oeverzones van de Oude IJssel. De oeverzones zijn voorzien van stortstenen, daarachter is een dichte begroeiing aanwezig van grotendeels braam en soorten als meidoorn, vlier en opslag van voornamelijk wilgen. Te midden van het westelijk en oostelijk deel van de onderzoekslocatie is de Barend Ubbinkweg gelegen. Het oostelijke terreindeel maakt onderdeel uit van het sluisencomplex en terreindeel behorende tot de watersportvereniging "De Oude IJssel". Het terrein is bebouwd met een bedieningsgebouw en enkele kleine bijgebouwen, in gebruik bij de watersportvereniging. Het terrein is verder ingericht met bomen (onder andere wilgen, esdoorn) en sierbeplanting. De figuren 3 t/m 11 geven een impressie van deellocatie 1, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 3. Botenloods westelijk deel.

Figuur 4. Binnenzijde botenloods.

Figuur 5. Toerit tot terreindeel botenloods met essen en daarachter populierenringel.

Figuur 6. Zuidelijke oeverzone oude IJssel, stortstenen en begroeiing van voornamelijk braam.

Figuur 7. Detail oeverzone.

Figuur 8. Zicht op noordelijke oeverzone.

Figuur 9. Bedieningsgebouw, oostelijk terreindeel.

Figuur 10. Terreindeel water sportvereniging.

Figuur 11. Terreindeel water sportvereniging.

Deellocatie 2

Het westelijk deel van deellocatie 2 bestaat uit een natuurlijk terreindeel, voornamelijk begroeid met wilgen, waaronder enkele oudere exemplaren. De oeverzone is onbegroeid en zanderig. Het oostelijk terreindeel behoort eveneens tot het terrein van de watersportvereniging “De Oude IJssel”. Het terrein is grotendeels ingericht met ligplaatsen voor boten. De oeverzones zijn voorzien van een bescheiden begroeiing met onder andere riet en gele lis. Langs het noordelijk terreindeel, langs de Koppelweg, is een groenstrook aanwezig met abeel, en een onderbegroeiing van onder andere meidoorn en hazelaar. Verder is het terrein voorzien van gazon met enkele solitair staande wilgen en enkele bijgebouwen. De figuren 12 t/m 17 geven een impressie van deellocatie 2, middels foto's die zijn genomen tijdens het veldbezoek.

Figuur 12. Oostelijk terreindeel begroeid met voornamelijk wilgen.

Figuur 13. Oostelijk terreindeel.

Figuur 14. Oeverzone oostelijk terreindeel.

Figuur 15. Westelijk terreindeel deello- catie 2, eveneens in gebruik bij water- sportvereniging.

Figuur 16. Gazon, wilgen en bijgebouw deello- catie 2.

Figuur 17. Bijgebouw met daarachter groenstrook noordzijde onderzoeksloca- tie.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens de aanleg van een vistrap te realiseren. Gedetailleerde plannen zijn vooralsnog niet beschikbaar. De quickscan flora en fauna heeft met name tot doel de potentiële risi- co's voorafgaand aan de uitvoering van het project in kaart te brengen. De beide deello- caties dienen beschouwd te worden als zoeklocaties, waarbinnen de ingreep plaats zal gaan vinden.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 31 mei 2017. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Gelderland. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 1 worden dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 1 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. In de omgeving van de onderzoekslocatie kunnen dit zijn: huismus, gierzwaluw, kerkuil, steenuil, roek, sperwer, buizerd, ransuil, grote gele kwikstaart.

Er zijn op de onderzoekslocatie geen geschikte nestmogelijkheden aanwezig voor huismus, gierzwaluw, steenuil en kerkuil. De loods en bijgebouwen zijn opgebouwd uit enkelwandig materiaal en bieden voor betreffende soorten geen nestmogelijkheden. Laatstgenoemden worden op basis van het habitat en ligging op voorhand ook niet verwacht.

In de bomen zijn geen nesten aangetroffen van roeken. In één van de populieren binnen deelgebied 1 en in één van de abelen in deelgebied 2 zijn 2 grotere nesten aangetroffen. Bij beide nesten waren zwarte kraaien actief, hierdoor kan worden uitgesloten dat één van de nesten in gebruik is bij een ransuil, waarvan het nest jaarrond beschermd is. Gelet op de ligging (drukke omgeving, bebouwde kom) wordt buizerd als broedvogel op voorhand tevens niet verwacht. Voor sperwer vormt de beplanting op de onderzoekslocatie geen goede structuur, er zijn geen nesten van de soort aangetroffen of te verwachten.

De grote gele kwikstaart is een soort die foerageert aan oevers van beken en rivieren en broedt in nissen in muren of onder bruggen of bij boomwortels in oevers. Het merendeel broedt in Twente, de oostelijke Achterhoek en Zuid-Limburg, maar vooral na series zachte winters zijn ook elders broedgevallen mogelijk. In Noord-Brabant is deze soort duidelijk in opmars (Bron: SOVON). In de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van de soort. Dit betreffen echter waarnemingen buiten het broedseizoen. Het habitat op de onderzoekslocatie is geschikt voor de soort wegens de dikke boomwortels en nissen in de loods waar de soort kan broeden. Echter wordt gelet op de waarnemingen in de winter, het marginale habitat en het actuele verspreidingsgebied, wordt de soort hier als broedvogel niet als broedvogel niet verwacht.

Een overtreding van de Wet natuurbescherming ten aanzien van broedvogels waarvan het nest een jaarrond beschermde functie heeft is niet aan de orde.

5.1.2 Overige broedvogels

De begroeiing op beide deellocaties bieden nestgelegenheid aan broedvogelsoorten als houtduif, lijsterachtigen en broeders van struwelen zoals winterkoning en grasmus. In enkele wilgen binnen het westelijk deel van deellocatie 2 zijn holtes aanwezig. Hier zijn pimpelmezen waargenomen. Ten aanzien van de pimpelmees gaat het om een algemeen voorkomende soort, die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben. Verder zijn tijdens het veldbezoek op het water rond de onderzoekslocatie meerkoet, wilde eend, fuut, nijlgans en aalscholver aangetroffen. Rond de oeverzones van het terreindeel van deellocatie 2 kunnen nestlocaties aanwezig zijn van wilde eend en is een nest van meerkoet aangetroffen. Aan de overzijde van het natuurlijke terreindeel op deellocatie 2 zijn ijsvogels waargenomen bij de oeverzone. Hierbij zijn bedelroepen gehoord van jongen. De ijsvogel betreft een soort waarvan de nesten als permanente verblijfplaats kunnen kwalificeren indien geen c.q. onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn. De nestlocatie bevindt zich buiten de onderzoekslocatie. Echter is de rust die binnen dit deelgebied heerst voor de ijsvogel naar verwachting belangrijk. Voor de te verwachten soorten is het werken buiten het broedseizoen voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens. et al., 2010) is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, franjestaart, Bechstein's vleermuis, meervleermuis, baardvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op beide deellocaties bieden geen potentiële verblijfsmogelijkheden voor gebouwbewonende vleermuissoorten zoals de laatvlieger en gewone dwergvleermuis die in Doesburg voorkomen. De loods en bijgebouwen zijn opgebouwd uit enkelwandig materiaal en bieden wegens het ontbreken van betimmeringen, dakbeschot en dubbele muurdelen geen wegkruipmogelijkheden voor de soortgroep.

In enkele wilgen binnen het westelijk deel van deellocatie 2 zijn holtes aanwezig. Eén van de holtes is geschikt bevonden voor vleermuizen (figuur 18).

De holte is relatief laag in de boom aanwezig. Een kraamverblijfplaats van vleermuizen wordt niet verwacht. Echter kunnen wel individuen van boombewonende soorten (onder andere watervleermuis, rosse vleermuis) gebruik maken van de boom als rust- of voortplantingsplaats.

Figuur 18. Geschikte boomholte voor boombewonende vleermuissoorten.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot potentiële verblijfplaatsen in de omgeving (bebouwing) niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en mogelijk watervleermuis om te foerageren. De verwachting is dat de plannen geen aantasting van essentieel foerageerhabitat vormen. In een worst case scenario waarbij voor de uitbreidingslocatie alle beplanting wordt verwijderd, blijven er in de omgeving voldoende foerageermogelijkheden voor vleermuizen behouden in de vorm van structuurrijke oeverzones, onder andere rond de ten noorden gelegen Gieterij en het Broekhuizerwater.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Vleermuizen kunnen eveneens gebruik maken van waterlopen als vliegroute. Of er in het kader van de herinrichting van één van de deellocaties sprake kan zijn van aantasting van een vliegroute kan op voorhand niet worden aangegeven. Naar verwachting blijven er in een worst case scenario waarbij voor de uitbreidingslocatie alle beplanting wordt verwijderd, er voldoende structuren in de omgeving behouden en zal het wateroppervlak door de herinrichting niet wijzigen. Vliegroutes worden verwacht rond het minder brede en meer begroeide Broekhuizerwater ten zuiden van de Oude IJssel en aan de overzijde van de Koppelpweg ten noorden van de locaties.

In het kader van de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van potentiële vliegroutes van vleermuizen in de omgeving (zie hoofdstuk 6).

5.3 Overige zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de steenmarter. Deze soort komt in de omgeving voor. Steenmarters gebruiken hooizolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. De loods en bijgebouwen zijn in gebruik en grotendeels niet toegankelijk voor de soort. De loods is open en niet voorzien van een dakbeschot waar steenmarters vaak tussen verblijven. Er zijn tijdens het veldbezoek geen indicaties aangetroffen dat steenmarter gebruik maakt van de bebouwing als vaste rust- of verblijfplaats.

De onderzoekslocatie vormt door de aanwezigheid van loofbomen en de ligging geen optimaal habitat voor de strengbeschermde eekhoorn. Er zijn in de bomen dan ook geen nesten van de soort aangetroffen.

De bever komt voor in Doesburg. Rond de onderzoekslocatie zijn diverse waarnemingen bekend vanuit het zuidelijk gelegen Broekhuizerwater. Op de onderzoekslocatie zijn geen sporen, zoals knaagsporen of burchten van bever aangetroffen, waardoor de soort is uit te sluiten.

De otter komt voor in Doesburg. De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Overdag verblijft de otter in een dagrustplaats die zich bevindt op oevers in dichte oevervegetaties (o.a. riet), struwelen en bosschages, maar ook in kunstmatige holten. De otters maken hierbij gebruik van boomstronken en wortelstelsels, oude hopen van bijvoorbeeld muskusratten of konijnen, constructies van takken en modder gemaakt door bevers, nissen onder bruggen of betonpijpen (Bron: Zoogdiervereniging). Ten behoeve van de otter zijn in Doesburg diverse maatregelen getroffen om verkeerssituaties veiliger te maken voor de otter, ook ter plaatse van de Barend Ubbinkweg, ten zuiden van de onderzoekslocatie (stuw Broekhuizerwater) waar de weg is uitgerasterd voor de soort. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van otter waargenomen. Gelet op de omvang van de locaties en momentopname geeft dit geen uitsluitsel over het wel of niet voorkomen van de soort. De westelijke delen van beide deellocaties kunnen onderdeel uitmaken van het leefgebied van de otter door de begroeide oevers en rustige plekken. Ten aanzien van otter is voor beide deellocaties meer informatie benodigd (Zie hoofdstuk 6).

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als egel, bunzing en rosse woelmuis. In de takkenhopen kunnen kleine zoogdiersoorten zich kunnen ophouden. In het kader van de uitvoering van de werkzaamheden dient de zorgplicht in acht te worden genomen (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Waarnemingen van reptielen hebben voornamelijk betrekking op de nabijgelegen Veluwe. De ringslang betreft een watergebonden soort waarvan het actuele verspreidingsgebied zich bevindt ten westen van de IJssel. Echter is in 2015 in Doesburg een ringslang gevonden door een bewoner in de tuin, ten zuiden van de onderzoekslocatie (bron waarneming). Tevens zijn enkele oudere waarnemingen bekend van ringslangen in de omgeving van Doesburg. Meer dan andere reptielen komt de soort ook voor in een bebouwde omgeving en in het agrarisch gebied. Voldoende eiafzetmogelijkheden en een ruim aanbod aan wateren in de nabijheid van hogere gronden zijn belangrijke randvoorwaarden (Bron Soortenregister Nederland).

Gelet op de waarnemingen van ringslang in Doesburg, is het niet uit te sluiten dat er een bestaande populatie aanwezig is in de omgeving. Op beide deellocaties zijn binnen het westelijke deel takkenhopen aanwezig.

Figuur 19. Takkenhoop, westelijk deel deellocatie 1, nabij loods.

Figuur 20. Takkenhoop, westelijk deel deellocatie 2.

Takkenhopen vormen een potentiële rustplaats voor de soort. De hopen zijn gesitueerd in een natuurlijk habitat op rustige plekken, waardoor het niet uit te sluiten is dat deze deelloccaties onderdeel uitmaken van het leefgebied van de soort. Ringslang kan op beide deelloccaties voorkomen op de westelijke terreindelen (Zie hoofdstuk 6).

Amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens van RAVON (van Delft *et al.* 2015) komen in de ruime omgeving van Doesburg de volgende soorten voor: kamsalamander, kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad, bruine kikker, meerkikker en bastaardkikker.

Met name de westelijke delen van beide deelloccaties vormen een geschikt landhabitat voor amfibieën. Algemeen voorkomende soorten als bruine kikker en gewone pad kunnen schuilgelegenheid vinden tussen de beplanting en overwinteren onder takkenhopen. De oeverzones (grotendeels stortsteen en onbegroeide oevers) vormen grotendeels geen geschikte voortplantingsplaatsen voor amfibieën. Rond de botenaanlegplaatsen in het oostelijk deel van deellocatie 2 zijn enkele plonsen gehoord tussen de rietbegroeiing. Hier kunnen algemeen voorkomende amfibieën zich voortplanten. Wegens het ontbreken van een pionierachtig karakter biedt de onderzoekslocatie geen habitat voor de rugstreeppad waarvan verspreidingsgegevens bekend zijn vanuit het uiterwaardengebied rondom de IJssel. Strengbeschermd amfibieën, zoals de in de omgeving voorkomende kamsalamander, stellen hoge ecologische eisen aan het habitat. Het is uitgesloten dat kamsalamander op de onderzoekslocatie voorkomt. In het kader van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met algemeen voorkomende amfibieën (zie hoofdstuk 6).

Vissen

De Beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, beekdonderpad en kwabaal staan op de lijst van nationaal beschermde vissoorten. Houting en steur betreffen habitatrichtlijnsoorten. Deze beschermde vissoorten zijn zeldzaam en komen voor in zeer specifieke ecologische omstandigheden die niet in de ter plaatse gelegen Oude IJssel aanwezig zijn. Er is op de onderzoekslocatie geen specifiek habitat voor beschermde vissoorten aanwezig. Paaiplekken kunnen aanwezig zijn in de oeverzones. Stuw en bruggen vormen veelal een verzamelpaats voor vissen, zoals bijvoorbeeld voor baars en snoek. Bij werkzaamheden aan het water dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van vissen (zie hoofdstuk 6).

5.5 Ongewervelden

Libellen

Tijdens het veldbezoek zijn weidebeekjuffer, houtpantserjuffer en lantaarntje waargenomen. Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen die op de onderzoekslocatie niet aanwezig zijn. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

Dagvlinders

Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Er zijn tijdens het veldbezoek geen geschikte waardplanten aangetroffen voor beschermde vlindersoorten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort, zoals sleedoornpage die in de omgeving van Doesburg voorkomt.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoorn, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.6 Vaatplanten

In de omgeving van Doesburg en langs de IJssel zijn waarnemingen bekend van de beschermde plantensoorten Akkerogentroost en Bruinrode Wespenorchis. Op de onderzoekslocatie zijn vele ruigtekruiden waargenomen waaronder woekerend grote brandnetel en braam, gewone raket, fluitenkruid, smeerwortel, zilverschoon etc. Tijdens het veldbezoek zijn geen indicaties / geschikte groeiplaatsomstandigheden aangetroffen dat beschermde planten op de onderzoekslocatie aanwezig zijn, er zijn geen beschermde planten waargenomen.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de geplande ingrepen op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming optreden of kan er sprake zijn van negatieve gevolgen voor door de wetgever vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en overige natuurwetgeving en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgtraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen en ontheffingen.

6.1 Broedvogels

In het kader van de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het voorkomen van algemeen voorkomende broedvogels. Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien groen wordt verwijderd, dan dient dit buiten het broedseizoen te worden verwijderd. Door de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen vinden er eveneens geen overtredingen plaats met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. De nesten mogen echter wel worden weggenomen wanneer deze op dat moment niet in gebruik zijn. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen.

6.1.1 IJsvogel

De nestlocatie van de ijsvogel bevindt zich buiten de onderzoekslocatie. Echter is de rust die binnen het westelijke deel van deelgebied 2 heerst, is voor de ijsvogel naar verwachting een belangrijke factor. De ijsvogel betreft een soort waarvan de nesten als permanente verblijfplaats kunnen kwalificeren indien geen c.q. onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn. De ijsvogel kan verstoord raken door veranderende omstandigheden in de directe omgeving, waardoor de vaste verblijfplaats kan worden verlaten. Of er door de ingreep sprake is van aantasting van functionaliteit van de nestlocatie zal afhangen van de daadwerkelijke ingreep. Afhankelijk van de ingreep kunnen aanvullende maatregelen ten behoeve van de ijsvogel benodigd zijn, in de vorm van een omgevingscheck of alternatieven aanbieden.

6.2 Vleermuizen

In een van de wilgen binnen deellocatie 2 is een holte aangetroffen die potentieel geschikt is als verblijfplaats voor één tot enkele boombewonende vleermuizen. De kap van de boom zou in geval van aanwezigheid van een verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Indien de boom niet behouden kan blijven, dan dient zal een aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om te bepalen of er een verblijfplaatsfunctie aanwezig is in de boom. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn.

Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuis-onderzoek (Netwerk Groene Bureaus, 2017). Dit houdt in dat er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden.

Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden. Bij het aantreffen van verblijfplaatsen van vleermuizen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen dienen te worden omschreven in een projectplan. Voor het opzettelijk verstoren is het aanvragen van een ontheffing benodigd.

Vliegroutes van vleermuizen worden verwacht rond het minder brede en meer begroeide Broekhuizerwater ten zuiden van de Oude IJssel en overzijde Koppelweg. Of er in het kader van de herinrichting van één van de deellocaties sprake kan zijn van aantasting van een vliegroute kan op voorhand niet worden aangegeven. Naar verwachting blijven er in een worst case scenario waarbij voor de uitbreidingslocatie alle beplanting wordt verwijderd, er voldoende structuren in de omgeving behouden en zal het wateroppervlak door de herinrichting niet wijzigen. In het kader van de uitvoering dient wel rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van potentiële vliegroutes van vleermuizen in de omgeving. Ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden wordt verlichting op deze potentiële vliegroutes voorkomen in de periode dat vleermuizen actief zijn (periode half maart t/m half november).

6.3 Algemene grondgebonden zoogdieren

Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust plaats te vinden (najaar). Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.4 Otter

De westelijke delen van beide deellocaties kunnen onderdeel uitmaken van het leefgebied van de otter door de begroeide oevers en takkenhopen die kunnen dienen als dagrustplaats. Of er door de ingreep sprake is van aantasting van functionaliteit van leefgebied zal afhangen van de daadwerkelijke ingreep.

6.5 Amfibieën

De werkzaamheden kunnen verstorend werken voor amfibieën die zich op de onderzoekslocatie bevinden. Door de werkzaamheden kunnen dieren gewond raken of worden gedood. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Wet natuurbescherming, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van

individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden.

Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van winterrust plaats te vinden (in het najaar). Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen. Tevens dient bij deellocatie 2 rekening te worden gehouden met het voortplantingsseizoen van amfibieën. Aangezien detailgegevens van de uit te voeren werkzaamheden bij Econsultancy vooralsnog niet bekend zijn, wordt geadviseerd maatregelen op te nemen in een ecologisch werkprotocol.

6.6 Ringslang

De ringslang is een beschermde inheemse soort en opgenomen op de nationale lijst Artikel 3.10. Voor deze soort geldt geen vrijstelling en is het verboden om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. De westelijke delen van beide deellocaties kunnen onderdeel uitmaken van het leefgebied van de ringslang door de aanwezigheid van takkenhopen die kunnen dienen als dag rustplaats. Of er sprake is van aantasting van functionaliteit van leefgebied zal afhangen van de daadwerkelijke ingreep.

6.7 Vissen

Bij werkzaamheden aan het water dient rekening te worden gehouden met de aanwezigheid van vissen. Voor de te verwachten vissoorten geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat schade aan individuen redelijkerwijs vermeden dient te worden. Dit kan onder andere door de werkzaamheden uit te voeren buiten het voortplantingsseizoen van vissen en de winterrust. Echter aangezien detailgegevens van de uit te voeren werkzaamheden bij Econsultancy vooralsnog niet bekend zijn wordt geadviseerd om vroegtijdig voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden, de maatregelen op te nemen in een ecologisch werkprotocol.

6.8 Overige soort(groep)en

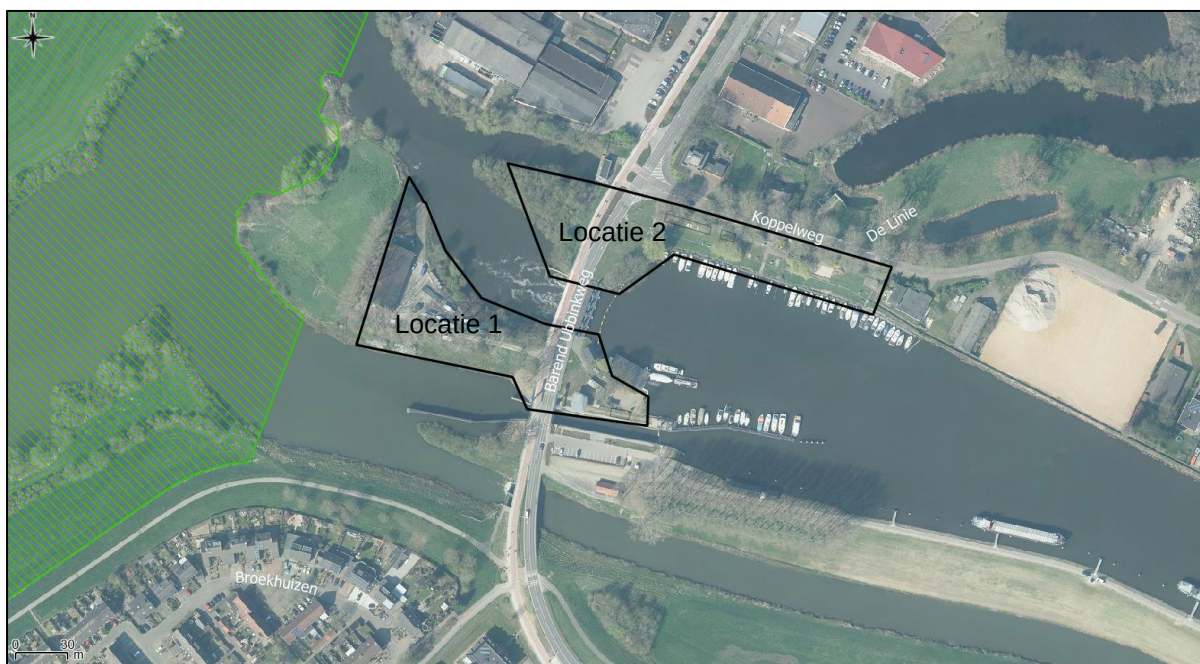
Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenomen ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, de Rijntakken, bevindt zich op circa 30 meter ten westen van deellocatie 1 en circa 100 meter ten westen van deellocatie 2 (zie figuur 21).

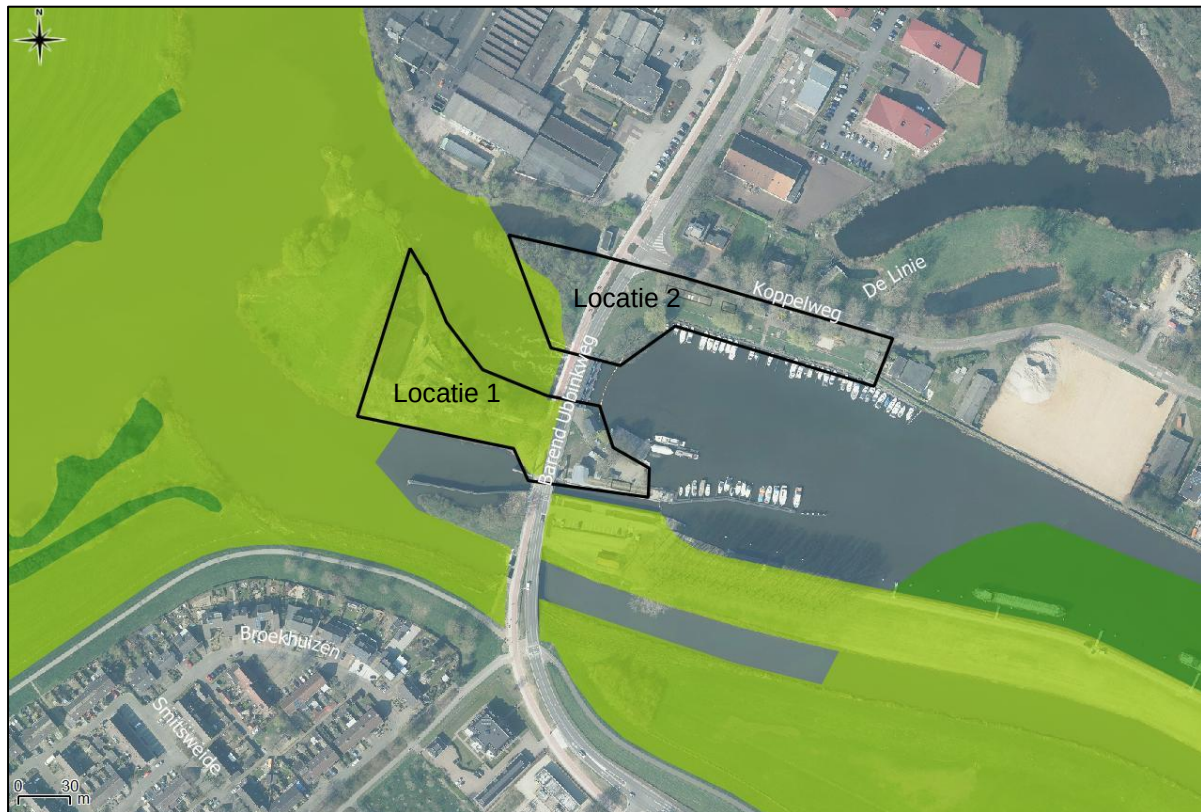

Figuur 21. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. De ingreep betreft de voorgenomen aanleg van een vispassage waarbij de stuw passeerbaar wordt gemaakt voor vissen. Er zijn nog geen detailgegevens voorhanden van de nieuwe inrichting. Ontwikkelingen in de omgeving van een beschermd gebied, kunnen negatieve effecten hebben op het desbetreffende beschermde gebied. Te denken valt onder andere aan het effect van geluid gedurende aanlegfase. Zodra detailgegevens bekend zijn zal de ingreep getoetst moeten worden aan de Natuurbeschermingswet in de vorm van een Voortoets.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

Delen van beide deellocaties maken onderdeel uit van de Groene Ontwikkelingszone (GO) van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). In figuur 22 is de ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk weergegeven.

Figuur 22. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (Lichtgroen:GO, Donkergroen:GNN).

In de Groene Ontwikkelingszone (GO) liggen mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen onder de voorwaarde dat daarbij extra natuur tot stand komt. De ontwikkeling op de onderzoekslocatie vindt plaats in het kader van natuurherstel waarbij de stuw vispasseerbaar wordt gemaakt. Er zijn nog geen detailgegevens voorhanden van de nieuwe inrichting. Zodra detailgegevens bekend zijn zal de ingreep getoetst moeten worden aan de Groene Ontwikkelingszone. Hierbij zal eveneens aangetoond moeten worden dat door de ingreep een substantiële versterking van de kernkwaliteiten plaatsvindt.

8 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Waterschap Rijn en IJssel een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Barend Ubbinkweg te Doesburg.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van de voorgenomen aanleg van een vistrap.

Het onderzoek heeft tot doel om in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten of gebieden aanwezig zijn die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve gevolgen kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens de aanleg van een vistrap te realiseren. Gedetailleerde plannen zijn voornemens niet beschikbaar. De quickscan flora en fauna heeft met name tot doel de potentiële risico's voorafgaand aan de uitvoering van het project in kaart te brengen. De beide deellocaties dienen beschouwd te worden als zoeklocaties, waarbinnen de ingreep plaats zal gaan vinden. Qua ecologische waarden is het westelijke deel van deellocatie 2 het waardevolst. Het terreindeel vormt een rustige plek waarbij in de oeverzone aan de overzijde een ijsvogel broedt en vormt het een rustige plek voor watervogels en mogelijk strenger beschermde soorten, zoals de otter en ringslang, die in de omgeving voorkomen. Tevens is hier een potentiële verblijfplaats aanwezig van boom bewonende vleermuizen. Ringslang en otter kunnen ook voorkomen binnen deellocatie 1, echter is het habitat op deellocatie 2 optimaler wegens de rust en ligging. Aangezien de ingreep bij Econsultancy niet bekend is, is het moeilijk in te schatten in hoeverre daadwerkelijk sprake zal zijn van een overtreding van de Wet Natuurbescherming door de ingreep voor de te verwachten beschermde soorten. Dit zal nog nader getoetst moeten worden zodra de exacte ingreep bekend is. Deellocatie 1 heeft de minste ecologische potentiële risico's.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor de verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel I. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel I. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	ja	ja	nee	nee	Werkzaamheden starten buiten het broedseizoen.
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	Een nestlocatie van de ijsvogel bevindt zich buiten de onderzoekslocatie. De ijsvogel kan verstoord raken door veranderende omstandigheden in de directe omgeving op deellocatie 2, waardoor de vaste verblijfplaats kan worden verlaten. Of er door de ingreep sprake is van aantasting van functionaliteit van de nestlocatie zal afhangen van de daadwerkelijke ingreep.
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	Nader onderzoek wilg deellocatie 2 (westelijk natuurlijk terreindeel).
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	ja	nee	nee	nee	Aandacht voor verlichting op in de omgeving aanwezige potentiële vliegroutes.
Grondgebonden zoogdieren		ja	ja	mogelijk	mogelijk	Aandacht voor zorgplicht. Potentieel leefgebied otter beide deellocaties (westelijke deel) Of er door de ingreep sprake is van aantasting van functionaliteit zal afhangen van de daadwerkelijke ingreep
Amfibieën		ja	ja	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht, werkzaamheden vastleggen in ecologisch werkprotocol ruim voorafgaand aan uitvoeringswerkzaamheden
Reptielen		ja	mogelijk	mogelijk	mogelijk	Potentieel leefgebied ringslang beide deellocaties (westelijke deel) Of er door de ingreep sprake is van aantasting van functionaliteit zal afhangen van de daadwerkelijke ingreep.
Vissen		ja	mogelijk	nee	nee	Aandacht voor zorgplicht, werkzaamheden vastleggen in ecologisch werkprotocol ruim voorafgaand aan uitvoeringswerkzaamheden.
Libellen en dagvlinders		ja	mogelijk	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming		Gebied aanwezig	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Vergunningplicht	
Natura 2000		30 en 100 m	mogelijk	ja	mogelijk	Nadere toetsing zodra inrichtingsgegevens bekend zijn
Natuurnetwerk Nederland		0m	mogelijk	ja	mogelijk	Nadere toetsing zodra inrichtingsgegevens bekend zijn

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Algemene Literatuur

Dietz C., O. von Helversen & D. Nill 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion Uitgevers, Utrecht.

Limpens, H., J. Regelink & R. Koelman 2010. Vleermuizen en planologie. Zoogdierverseniging, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>.

van Delft, J., J. Kranenbarg, A. de Bruin & P. Frigge 2015. Waarnemingenoverzicht 2014. Bijlage bij RAVON 59 Jaargang 17 (4).

van Kessel, N. & J. Kranenbarg 2012. Vissenatlas Gelderland. Ecologie en verspreiding van zoetwatervissen in Gelderland. Uitgeverij Profiel, Bedum.

www.gelderland.nl (GNN en beschermde gebieden in Gelderland)

www.gelderland.nl/Kaartenencijfers

www.gelderland.nl/Wet-Natuurbescherming-Beschermde-soorten-ontheffing

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)

www.vogelatlas.nl

www.zoogdierverseniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Econsultancy

Doetinchem, 9 juni 2017

Bijlage 1 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
a)	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
b)	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c)	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrondbout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihals, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilverreiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmstij, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilverreiger, kleinste waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tiftjaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	--

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om: 1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhart, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	Dagvlinders	aardbeivlinder, bosparelmoevlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoevlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoevlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, komavvlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegel dikkopje, veenbesblauwtje, veenbosparelmoevlinder, veenhooibeestje, veldparelmoevlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekliede ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorchis, dregs, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszanger, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruiptijm, lange zonnedauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboomje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Bijlage 2 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kunnen oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of verblijfplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Is een vleermuisverblijfplaats anders dan een kraamverblijf. Buiten de kraamperiode worden deze door vrouwtjes gebruikt, binnen de kraamperiode door individuele mannetjes.

